

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. március hó 17. és május hó 28. napjain tartott nyilvános ülések alapján 2015. június hó 10. napján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A folytatólagosan elkövetett bélyeghamisítás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben az Egri Törvényszék 2013. évi december hó 19. napján kihirdetett 5.B.474/2012/264. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

**I. r. vádlott** szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre enyhíti azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggeszti.

A pénzbüntetése egy napi tételének összegét 1.000 (Egyezer) Ft-ra mérsékli a pénzbüntetés napi tételei számának érintetlenül hagyása mellett.

Az így kiszabott pénzbüntetés 200.000 (Kettőszázezer) Ft, melyet meg nem fizetés esetén 200 (kettőszáz) nap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni, illetve ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik, a szabadságvesztés börtön fokozata az irányadó.

Az ügyvédi foglalkozástól eltiltás büntetést és a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének esetére tekinti megállapítotttnak.

**III. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként elkövetett bélyeghamisítás büntette (1978. évi IV. törvény 307. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja),

19 rb magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §),

1 rb felbujtóként elkövetett hűtlen kezelés büntette (1978. évi IV. törvény 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja),

1 rb adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései),

1 rb bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései),

2 rb bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pontja)-ként nevezi meg.

Szabadságvesztés büntetését 8 (nyolc) hónapra, míg közügyektől eltiltás mellékbüntetését 1 (egy) évre enyhíti.

Pénzbüntetését 200.000 (Kettőszázezer) Ft pénzmellékbüntetésre mérsékli.

A pénzmellékbüntetést meg nem fizetés esetén 8.000 (Nyolcezer) Ft-onként kell 1 (egy) napi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

A III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött időt a III. r. vádlott esetében nem csak a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe, hanem a kiszabott pénzmellékbüntetésbe is beszámítottanak tekintve akként, hogy 1 (egy) napi házi őrizet 8.000 (Nyolcezer) forintként 1 (egy) napi szabadságvesztésnek felel meg, így a III. r. vádlott szabadságvesztés büntetése kitöltöttnek, míg a pénzmellékbüntetése megfizetettnek tekintendő.

#### **IV. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja),

1 rb folytatólagosan elkövetett csalás büntette (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),

22 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre enyhíti azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetését mellőzi.

A feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének esetére tekintve megállapítottak.

#### **X. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a), b) pontjai),

1 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),

139 rb bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, melyből 12 rb folytatólagosan elkövetett (Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggeszti.

A pénzbüntetést, az ügyvédi foglalkozástól eltiltás büntetést és a közügyektől eltiltás mellékbüntetését mellőzi.

A feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének esetére tekinti megállapítotttnak.

**XI. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a), b) pontjai),

1 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),

123 rb hamis magánokirat felhasználásának vétsége, melyből 12 rb folytatólagosan elkövetett (Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év és 8 (nyolc) hónapra enyhíti azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 (kettő) év próbaidőre felfüggeszti.

A pénzbüntetést és a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének esetére tekinti megállapítotttnak.

**XV. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan elkövetett bélyeghamisítás büntetteként (1978. évi IV. törvény 307. § (2) bekezdés) minősíti.

A vele szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhíti.

**XX. r. vádlott** cselekményeit

2 rb bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteként (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései) nevezi meg.

A vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti.

Az egy napi tétel összegét 100 (Egyszáz) Ft-ban állapítja meg.

Az így kiszabott pénzbüntetés 30.000 (Harmincezer) Ft, melyet meg nem fizetés esetén 300 (háromszáz) nap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az ítéltábla megállapítja, hogy **XII. r. vádlottra** az ítélet - a bűnügyi költség kivételével - 2014. július 21. napján emelkedett jogerőre.

Az első fokú ítéletben megjelölt ügyiratoknál felragasztott illetékbélyegek elkobzását követően a felsorolt bűnjelek lefoglalásának megszüntetése és azoknak az érintett bíróságoknak történő kiadása kapcsán pontosítandó a Fővárosi Cégbíróság Cg.... ügyszáma, a Cg.... ügyszáma, a Pest Megyei Bíróság, mint Cégbíróság Cg. ... ügyszáma.

**XII. r. vádlott** által viselendő bűnügyi költség összegét 294.367 (Kettőszázkilencvennégyezer-háromszázhatvanhét) Ft-ra mérsékli.

Az állam terhén maradó bűnügyi költség összege helyesen 3.694.673 (Hárommillió-hatszázkilencvennégyezer-hatszázhetvenhárom) Ft.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 256.470 (Kettőszázötvenhatezer-négyszázhetven) Ft felmerült bűnügyi költség az állam terhén marad.

IV. r. vádlott születési dátuma helyesen: ...

Személyazonosító okmányának a száma: ...

### I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás keretében meghozott ítélete kihirdetését követően az ügyész a nyilatkozattételre nyitva álló törvényes határidőn belül I. r., III. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottak esetében súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezést. Az első fokú ítéletet az ügyész XII. r. és XX. r. vádlottakra a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül tudomásul vette.

Az első fokú ítélet meghozatalakor jelen nem lévő vádlottak mindegyikének a törvényszék az ítéletet kézbesítette.

I. r. vádlott kézbesítést követően részbeni felmentésért és részbeni enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést (bírósági iratok 307. sorsz.), míg az ítélelhozatalakor jelen lévő védője felmentésért fellebbezett.

III. r. vádlott a részére kézbesített ítélet vonatkozásában fellebbezést nem jelentett be, azonban védője enyhítésért fellebbezett.

IV. r. vádlott a részére kézbesítés útján közölt ítélet ellen felmentésért és enyhítésért jelentett be fellebbezést (bírósági irat 296. sorsz.). Védője is felmentésért, illetőleg enyhítésért jelentett be fellebbezést a részére kézbesítés útján közölt ítélet vonatkozásában (bírósági iratok 300. sorsz.).

X. r. vádlott elsődlegesen hatályon kívül helyezésért, másodlagosan felmentésért, harmadlagosan enyhítésért, míg negyedsorban korlátlan enyhítés végett jelentett be fellebbezést, illetőleg a bűnügyi költség megfizetése alóli részbeni mentesítést indítványozta (bírósági iratok 305.sorsz.). Védője felmentésért fellebbezett.

XI. r. vádlott elsődlegesen felmentésért jelentett be fellebbezést tévedés jogcímén, illetőleg azért, mert álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan, nem bizonyított tényeket tartalmaz, gyakorlatilag felvetéseket fogalmaz meg (bírósági iratok 308. sorsz.). Védője a kézbesítés útján közölt ítéletet érintően megalapozatlanság okából felmentésért fellebbezett elsődlegesen, míg másodlagosan enyhítésért (bírósági iratok 299. sorsz.).

XII. r. vádlott kézbesítést követően a törvényszékhez eljuttatott 295-298., 305. alatti beadványaiban az ítéletet tudomásul vette, csak a bűnügyi költségre kötelezés miatt jelentett be fellebbezést, miután álláspontja szerint a felmentő rendelkezésekre tekintettel a bűnügyi költségre való kötelezése indokolatlan. Védője felmentésért fellebbezett, majd a bírósági iratok 303. sorszáma alatt a védő visszavonta felmentés végett bejelentett fellebbezését, melyhez a XII. r. vádlott 2014. május 28. napján csatlakozott. Az adott beadvány a Debreceni Ítéltáblához 2014. július 21. napján érkezett.

XV. r. vádlott védője felmentésért fellebbezett, míg a vádlott a hirdetmény útján kézbesített ítélettel kapcsolatban jogorvoslással nem élt.

XX. r. vádlott a részére kézbesített ítélet ellen fellebbezést nem jelentett be, míg védője bizonyítottság hiányában fellebbezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete XII. r. vádlott vonatkozásában - a bűnügyi költség kivételével - 2014. július 21. napján emelkedett jogerőre és vált végrehajthatóvá (Be. 588. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont II. fordulata).

**A fellebbviteli főügyészség** I. r., III. r., IV. r., X. r., XI. r. vádlottakra a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta. Indítványozta továbbá, hogy IV. r. vádlottat érintően a büntetés végrehajtási fokozata börtönben kerüljön megállapításra, I. r. és X. r. vádlottak esetében a foglalkozástól eltiltás ne csupán az ügyvédi szakfoglalkozásra kerüljön meghatározásra, hanem az érintetteket az egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól tiltsa el az ítéltábla. A költségvetési csalás büntette bűncselekményeket az ügyészi fellebbezésnek megfelelően III. r. és XX. r. vádlottak esetében is folytatólagosan elkövetettnek indokolt minősíteni. Indítványozta továbbá a fellebbviteli főügyészség, hogy az ítélet egyéb helyes rendelkezéseit az ítéltábla hagyja helyben. A fentiekben túlmenően XII. r. vádlottat illetően az ítéletnek a bűnügyi költséggel összefüggő rendelkezése tekintetében az ítéltábla a Be. 379. § (1) bekezdése alapján járjon el és hagyja helyben e rendelkezést is.

**I. r. vádlott** vonatkozásában a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.B.30.293/2013/297. szám alatt európai elfogatóparancsot bocsátott ki (ítéltáblai iratok 13. sorszáma).

I. r. vádlott az ítéltáblához 2015. március 17. napján eljuttatott beadványában (35. sorszám) bizonyítási indítványként előterjesztette a Volks Bank jogutódja által 2014-ben kiadott igazolást aláírók tanú-meghallgatását a sikkasztás tényállásával kapcsolatosan, az ügyvédi letéti számla problémakör tisztázására. Ezen túl indítványozta bizonyítás elrendelését további tényállásbeli hiányosságok kiküszöbölése érdekében.

**III. r. vádlott** az ítéltáblához fénymásolatban csatolta a Bissau-Guineai Állam által kiállított útlevelét és jelezte, hogy ő Bissau-Guinea Panamai Köztársaságba küldött nagykövete, magyar-bissau-guineai kettős állampolgár és mint nagykövetet diplomáciai mentesség illeti meg, amellyel élni kíván. Azzal fordult az ítéltáblához, hogy az eljárást a Be. 553. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel az ítéltábla esetében függessze fel (ítéltáblai iratok 18. sorszáma).

A Külgazdasági és Külügyminisztérium Jogi Főosztálya (iktatószám: ... alatt) azt a tájékoztatást adta az ítéltáblának, hogy III. r. vádlottat az 1961. évi diplomáciai kapcsolatokról szóló Bécsi Szerződés alapján nemzetközi jogi kiváltságok és mentességek

nem illetik meg, így Magyarország büntető joghatósága alól sem mentes (ítélőtáblai iratok 24. sorszáma).

**IV. r. vádlott** az ítéletéhez eljuttatott fellebbezése indokolásában indítványozta, hogy kifogástalan életvezetésére, jelentős sport múltjára tekintettel, továbbá megbetegedéseire és életkorára is figyelemmel ne kerüljön kiszabásra vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés (ítélőtáblai iratok 3. sorszám).

Az ítéletéhez 2015. március 24. napján érkezett bejelentésében (36. sorszám) IV. r. vádlott jelezte, hogy sérv operáción esett át, az ezzel kapcsolatos orvosi dokumentációkat mellékelte.

**X. r. vádlott** az ítéletéhez megküldött beadványában egészségi állapotáról orvosi iratokat csatolt, melyből kiderül, hogy bipoláris affektív zavar megbetegedésben szenved. A X. r. vádlott fellebbezése részletes indokolását 21. sorszám alatt csatolta az ítéletéhez.

**XI. r. vádlott védője** az ítéletéhez iratok 28. sorszáma alatt iktatott beadványában kifejti, hogy a csalás és a bélyeghamisítás vonatkozásában az ítélet megalapozatlan, továbbá az V. tényálláspont számos bizonytalanságot tartalmaz, felvetéseket tényként rögzít. Mindezt a védő védelem felmentését indítványozza bizonyítottság hiányában. Jelezte, hogy az enyhítés érdekében másodlagosan előterjesztett fellebbezése indokait a nyilvános ülésen kívánja előadni.

XI. r. vádlott írásbeli észrevételei az ítéletéhez 2015. március 16. napján érkeztek (31. sorszám), melyek szerint többfajta megbetegedésben szenved, betegségei az utóbbi időben súlyosbodtak, állapota rosszabbodott, hosszabb kórházi gyógykezelésre is szorult, munkavégzésre nem képes, jelentős mennyiségű gyógyszerrel állandó, jelenleg is gyógykezelés alatt áll, további gyógykezelése indokolt és tartósan várható. Mellékelte a rendelkezésre álló orvosi dokumentációkat, illetve adóhatósági okiratokat, melyek igazolják, hogy betegségei miatt munkát nem tud végezni, jövedelemmel évek óta nem rendelkezik, emiatt teljesen eladósodott, rokonai segítségével tartja fenn magát. Anyagi körülményei miatt évek óta közgyógyellátásban részesül, ezt is okirattal igazolta.

Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, a vele szembeni vád kétséget kizáróan nem bizonyított, az elsőfokú bíróság számos indítványát elutasította, annak viszont indokait, magyarázatát nem adta. Kifogásolta az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, majd a javára figyelembe vehető enyhítő körülmények között megjelölte, miszerint a hatóságokkal mindig együttműködött, súlyosan megbetegedett, büntetlen előéletű, jövedelemmel nem rendelkező személy, aki igen eladósodott. Az ügyben rendkívül jelentős az időmúlás, egy 8 éves kiskorú gyermekről gondoskodik, mindezt figyelemmel elsődlegesen a büntetés felfüggesztését indítványozta, illetve legenyhébb fokozatú büntetés-végrehajtási fokozat előírását. Mindemellett megromlott anyagi helyzetére tekintettel is a büntetőjogi költségek viselése alóli mentesítését indítványozta, amennyiben büntetést szab ki rá a másodfokú bíróság.

Az utolsó szó jogán XI. r. vádlott 2015. május 27. napján beadványt juttatott el az ítéletéhez (46. sorszám). Ebben elsődlegesen teljes körű felmentését indítványozza, mivel álláspontja szerint az ügynek áldozata, nem követett el bűncselekményt, mindvégig

tévedésben volt, az illetékbélyegekről nem tudta, hogy hamisak és a követelésekről nem tudta, hogy valótlanok.

A felmentését másodlagosan azért kéri, mert a vele szembeni vád kétséget kizáróan nem bizonyított.

Az utolsó szó jogán **XII. r. vádlott** is írásbeli nyilatkozatát eljuttatta az ítéletáblához 2015. május 22. napján (45. sorszám). Ebben továbbra is indítványozta a bűnügyi költségben való marasztalásának mérséklését és utalt vádlott társai vonatkozásában a jogerős ítélet bűnügyi költséget érintően hozott rendelkezéseire. Kitért arra, hogy ..., korábbi XIII. r. vádlott esetében a korábban eljáró bíróságok 928.146 Ft-ot - a folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett bélyeghamisítás bűntette miatt emelt vád alóli felmentés kapcsán jelentkező összeget - az államra terhelték.

**XX. r. vádlott védőjétől** az ítéletáblához 25. sorszám alatt érkezett fellebbezésének részletes indokolása, mely szerint védencét illetően felderítetlen, hiányos a tényállás. Megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett a törvényszék. Kétséget kizáró módon nem nyert bizonyítást a XX. r. vádlott bűnössége, így felmentése indokolt. A fellebbviteli főügyészség álláspontjával ellentétben álláspontja szerint a védence terhére rótt cselekménynél a folytatólagosság megállapíthatóságának feltételei hiányoznak.

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a fellebbezéssel érintett vádlottak esetében a Be. 348. § (1) bekezdését, 349. § (1) bekezdését - XII. r. vádlottra a Be. 379. § (1) bekezdését -alkalmazva teljes terjedelmében felülbírálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával a megismételt eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének teljes körűen eleget tett, a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében foglalt előírásokat, a lefolytatandó bizonyításra adott útmutatásokat hiánytalanul teljesítette.

Kifogástalanul alkalmazta eljárása során a Be. 404. § (4) bekezdésében, 301. § (1) bekezdésében rögzítetteket, az ügyben korábban szereplő, de jogerővel érintett vádlottaknál a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontját, (4) bekezdését, 83. § (1) bekezdését, 296. § (4) bekezdését és 82. § (1) bekezdését.

Helyesen ismerte fel az első fokon eljáró törvényszék, miszerint a vádlottak között meglévő érdekellentétekre figyelemmel a 2013. április 19. napján, valamint a 2013. július 1. napján 14.25-től megtartott tárgyaláson felvett bizonyítás megismétlése szükséges, ennek eleget is tett 2013. szeptember 30. napján.

A 2013. április 19-én és 2013. július 1-én 14.25-től megtartott tárgyalási napokon a Be. 373. § (1) bekezdés II/d. pontjában foglalt feltétlen eljárási szabálysértéssel folyt a bizonyítás az elsőfokú bíróságon.

Amennyiben azonban az elsőfokú bíróság nem ismételte volna meg a bizonyítást, a Be. 353. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával a másodfokú bíróság is kiküszöbölhette volna az esetleges eljárási szabálysértést.

A Be. 353. § (1) bekezdésének a 2006. évi LI. törvény 149. §-ával 2006. július 1. napjától hatályos módosítása folytán a másodfokú bíróság akkor is felvehet bizonyítást, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

Miként a tényállás megalapozatlansága lehet teljes vagy részleges, így az eljárási szabálysértés is érintheti egységesen az egész elsőfokú eljárást, avagy csupán annak egy részét.

A több tárgyalási napon lefolytatott bizonyítás során egyetlen majd néhány órás tárgyalási napon a védő kötelező jelenléte ellenére védő hiányában lefolytatott bizonyítás minden mérlegelés nélkül érvénytelen. A korábbi és a későbbi tárgyalási napokon lefolytatott bizonyítás törvényességét azonban ez nem érinti. A részleges eljárási szabálysértést amennyiben az elsőfokú bíróság észleli és korrigálja, ez már a másodfokú eljárásban nem veti fel a Be. 353. § (1) bekezdésének alkalmazási lehetőségét.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a Be. 279. § (3) bekezdés és (4) bekezdés alapján a megismételt eljárás során a tárgyalást a vádlottak távollétében tartotta meg kihallgatásukat követően.

A törvényszék az ügyben beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte, a logika szabályainak megfelelően elemezte, számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el a tényállás megállapításánál, részletezte a bizonyítékok mellőzésének okát, miként a bizonyítási indítványok elutasításának is kellő indokát adta. Az első fokú ítélet ténybeli indokolásában ugyanakkor néhány helyen kisebb elírások találhatók, de ezek az indokolásban szereplő elírások nincsenek érdemi kihatással az elsőfokú bíróság kifogástalan bizonyítékértékelő tevékenységére.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, az iratok tartalma alapján a Be. 351. § (2) bekezdés c) pontja szerint azonban a tényállás kisebb részben pontosítandó, illetőleg kiegészítendő.

### **Az első fokú ítélet tényállásának pontosításai:**

A vádat illetően ítélet 27. oldalán a ... helyrajzi szám ténylegesen a ...helyrajzi számot jelenti, míg a ... szám megjelölés valójában a ...helyrajzi számot takarja.

A I/1. tényálláspont első bekezdésében a névértéknél a forint összeg 1 956 000 Ft-ra javítandó és az ítélet 41. oldalán utolsó bekezdésben is 1 956 000 Ft az összeg helyesen.

A I/1. tényálláspont második bekezdése kiegészítendő a következőképpen:

Kft. cégbejegyzési kérelmére 60 000 Ft illetékbélyeg:  
2., 15., 25., 26., 35., 38., 39., 42., 47., 52., 54., 56.

Ugyanakkor 200 000 Ft illetékbélyeg:  
a 17. sorszám alatti esetben.

Bt. cégbejegyzési kérelemre 20 000 Ft illetékbélyeg:

5., 16., 21., 27., 34., 41., 46., 59., 60.

Változás bejegyzési kérelemre 6 000 Ft illetékbélyeg:

1., 3., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 18., 19., 22., 23., 24., 28., 29., 37., 40., 43., 44., 48., 50., 51., 53., 57., 58., 61., 62., 63., 65.

Változás bejegyzési kérelemre ténylegesen 5 000 Ft illetékbélyeg:

a 45. sorszámánál.

Változás bejegyzési kérelemre 10 000 Ft illetékbélyeg:

55., 64., 66.

Változás bejegyzési kérelemre tőke-emelés folytán 40 000 Ft illetékbélyeg:

6., 20., 30., 31., 32., 33., 36., 49.

Továbbá 140 000 Ft illetékbélyeg a 12. sorszámánál.

A szöveges rész az ítélet 38. oldalától kezdve az egyes sorszámok alatt a következőképpen javítandó:

2. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
3. az időpont 1999. augusztus 9. és Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
4. Somogy Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
5. az időpont 2000. július 6.
6. az időpont 2000. június 6. és Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
7. az időpont 2002. július 15.
8. Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
10. az időpont 2000. július 27. és Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
11. az időpont 2001. augusztus 27. és Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
15. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
16. az időpont 2000. december 20. és cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
21. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
25. a cégforma kft.
26. a cég neve: ... Kft.
27. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
30. Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
37. Pest Megyei Cégbíróság az eljáró bíróság,
41. a cégforma bt.
43. az időpont 2002. március 11.
52. a cég neve: ... Kft.
54. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
59. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
60. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
62. az időpont 2001. november 20.

Az I/3. tényálláspont pontosítandó azzal, hogy az elkövetési érték 30 millió Ft volt, amely megtérült.

A II. tényálláspont 2. bekezdésében a névértéknél 466 200 Ft tüntetendő fel (ítélet 44. oldala).

Az ítélet 44. oldalán a II. tényálláspont alatt a 2. bekezdés kiegészítendő a következő értékekkel- összegekkel:

Kft. cégbejegyzési kérelmére 60 000 Ft illetékbélyeg:  
II/10., 16., 18. sorszám

Bt. cégbejegyzési kérelmére 20 000 Ft illetékbélyeg:  
II/3., 9., 17., 19., 23. sorszám

Változás bejegyzési kérelemre 6 000 Ft illetékbélyeg:  
II/2., 4., 7., 8., 11., 13., 14., 15., 20., 21.

Változás bejegyzési kérelemre tőke-emelés kapcsán 40 000 Ft illetékbélyeg:  
II/5., 6.,

Változás bejegyzési kérelemre tőke-emelést 100 000 Ft illetékbélyeg:  
II/24. sorszám.

Változás bejegyzési kérelemre 5 000 Ft illetékbélyeg:  
II/22. sorszám

Változás bejegyzési kérelemre 3 000 Ft illetékbélyeg:  
II/1., 12. sorszám .

A II. tényálláspont alatt a szöveges részek a következőképpen javítandóak:

- 3. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 9. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 10. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 12. változás bejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 14. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Cégbíróóság az eljáró bíróság,
- 16. Pest Megyei Cégbíróóság az eljáró bíróság,
- 17. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 18. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 19. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra,
- 23. cégbejegyzési kérelem került benyújtásra.

Az ítélet 46. oldal 2. bekezdése helyesen a következő:

I. r. vádlott a I. és II. tényállási pontokban összesen 2 422 200 Ft névértékű hamis illetékbélyeget használt fel.

Az ítélet 50. oldalán helyesen IV/1. a VI/1. helyett a tényállásrész megjelölése.

Az ítélet 57. oldalán a IV/12/a. tényálláspontban a kereset visszavonásáról a nyilatkozat ténylegesen 2002. november 25-én került benyújtásra.

Az ítélet 60. oldalán a IV/16/b. pontban a Postabanknál megjelölt számla ...folyósámlája volt.

Az ítélet 63. oldalán 2. bekezdésben a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság hozta meg a per megszüntető végzést áttétel folytán.

Ugyanitt a IV/22/a. résznél a kereset visszavonásáról a nyilatkozat 2002. november 25-én került benyújtásra.

Az ítélet 64. oldalán a hamis illetékbélyeg, mely felhasználásra került IV. r. vádlott által összesen 14 825 000 Ft névértékű volt.

Az V/1. tényállásponthoz kapcsolódóan:

a 2. helyen feltüntetett, a Baranya Megyei Bíróságra beadott ügy száma: 1.G...

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróságon 2003. január 6-án a ... Bt. ellen indított ügy száma: ...

A Tolna Megyei Bíróságon a ... Kft. ellen 2.G.... szám alatt az ügy 2003. január 13-án indult.

A Vas Megyei Bíróságon a ... Bt. ellen 2003. február 12-én indított ügy száma P.20.116/2003.

A V/2. tényálláspontot illetően:

Az első helyen feltüntetett ügy száma a Baranya Megyei Bíróságon 3.G....

A Tolna Megyei Bíróságon 2003. január 20-án az ... Kft. ellen indult eljárás.

A Vas Megyei Bíróságon az ... Kft. ellen 2003. január 21-én indult eljárás.

A Vas Megyei Bíróságon a ... Bt. ellen 2003. február 12-én indított ügy száma P.20.111/2003.

Az V/3. tényálláspont:

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságon G.40.007/2003. szám alatt 2003. január 31-én indult eljárás az ... Kft. ellen.

A Pest Megyei Bíróságon a ... Kft. ellen 2003. február 3-án indult ügy száma 7.P.20.476/2003.

A Vas Megyei Bíróságon a ... Kft ellen 2003. február 4-én indult ügy száma G.40.011/2003.

A Zala Megyei Bíróságon a ... Kft. ellen 2003. január 31-én indult ügy száma 3.P.20.188/2003.

V/4. tényálláspontot illetően:

A Pest Megyei Bíróságon P.20.315/2003. szám alatt 2003. január 24-én az ... Kft. ellen indult eljárás.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságon 2003. január 27-én a ... Kft. ellen indult eljárás.

V/5/a/I. tényálláspontnál ügyszám: P.20.014/2003/4.

V/5/b/III. tényálláspontnál az illetékhivatalnak megküldött ügy száma helyesen: P.20.074/2003.

V/6. tényálláspontnál feltüntetendő:

XI. r. vádlott ... nevében a BKKB-n az ... Kft. ellen indított 14.P.XXII.23.137/2002. szám alatt folyamatban lévő polgári ügyben 380 000 Ft névértékű hamis illetékbélyeget adott át 2003. január 24-e előtt röviddel X. r. vádlottnak a bíróságra történő becsatolás céljából. Az ítélet 79. oldalán az első mondat vége helyesen „nem szerepel.”

Az így kiegészített, pontosított tényállás most már hiányosságoktól mentes, felülbírálatra alkalmas a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ennek megfelelően irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 352. § (2) bekezdése szerint.

**Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában** nyilván leírási hiba folytán a következő elírások javítandóak:

85. oldal: A BKKB iratszám helyesen B.1912/2007.

90. oldal: Az I. r. vádlott a nyomozás kezdeti szakában ügy nyilatkozott ...

93. oldal: Az I. r. vádlott elismerte, hogy valószínűleg ügy történt ...

99. oldal kiegészítendő X. r. vádlott nyilatkozatának ismertetése körében azzal, hogy a nyomozati I/28. kötet 323. oldalán a X. r. vádlott az V/6. tényálláspontra, a 347. lapszámnál a kérdéses zongorára, a 353. oldalon a I/1/a. pontra és VI/b. tényálláspontokra is tett előadásokat.

A 104. oldalon a X. r. vádlott megbetegedése:

Bipoláris affektív zavar és ez az ítélet többi részében is javítandó.

112. oldalon: XII. r. vádlott védekezésében több meghallgatása alkalmával nyilatkozta mindazokat, melyek egységesen rögzítésre kerültek az első fokú ítéletben (nyomozati irat I/30. kötet 2003. február 20., március 4., március 31., április 17. - 331. oldalaktól 379. oldalakig).

113. oldalon: A helyszínelés időpontja 2003. április 17.

119. oldalon: A 4. számnál a bejelentés 2003. március 10-ei (nyomozati I/1. kötet 611. oldal), mely szerint megjelöli hol kell keresni a hamis bélyegek alapanyagát.  
5. sorszámnál ... rendőr őrnagy a rendőri jelentés egyik aláírója.

120. oldalon: 8. sorszámnál ... Bt. létesítő okiratának kelte 1999. augusztus 24., és a beltág neve helyesen: ...

121. oldal: 11. számnál a hivatalos ügyszám 1999. évből található, ennek betűjele IR.

130. oldal 38. sorszám: A hivatkozott kérelem a I. nyomozati irat 8/1. mellékletének 441. oldalán található.

131. oldal 2. bekezdésében: A lapszám 439-re javítandó a I. nyomozati kötet 8/1. mellékletének tartalmára figyelemmel.

134. oldalon a I/29. kötet hivatkozása a 369. lapszámra is vonatkozik.  
A 45. sorszámnál a nyomozati I/10. kötet 363. oldala és I/29. kötet 383. lapszáma a hivatkozás.  
47. számnál a nyomozati I/10. kötet 317. oldala jelölendő meg.

135. oldalon 49. számnál az Opel Corsa gépjármű a 2002. szeptember 7-ei dátumhoz kapcsolható.

136. oldalon 50. sorszámnál: hivatkozás nyomozati I/11. kötet 561. lapszámától.  
148. oldal utolsó bekezdésében a nyomozati I/25. kötet megjelölés a helyes.

A 161. oldalon: A számítástechnikai szakértői véleménnyel kapcsolatosan nyomozati I/27. kötet 237. oldaltól és III. melléklet 267., 275. oldalai tüntetendőek fel.

A 172. oldalon: ... tanúvallomására utalás mellőzendő.

A 174. oldalon: A titkárnő tanúk vonatkozásában leírt feltételezés mellőzendő. Ugyanitt a „hivatalból feljelentést tegyen” részénél XI. r. vádlott szerepeltetendő.

179. oldalon: Az évszám december 6-a mellett helyesen 2002.

181. oldal 3. bekezdésében: A helyszíni szemle dátuma 2003. április 19-e.

198. oldal 3. bekezdésében helyesen 380.000 Ft névértékű hamis bélyegről van szó (V/6. tényálláspont).

A 199. oldalon 80. számnál: Mellőzendő az 1999. évszám megjelölés, a tényállásban ilyen nem szerepel, helyette szerepeltetendő, hogy a III. r. vádlott személyét illetően a legelső konkrét dátum a bélyeghamisítás bűncselekményét illetően a 2002. esztendő.

200. oldal 4. bekezdésében: A 4. számú per III. r. vádlott ellen folyt, a ... elleni per pedig 11. számú.

201. oldalon: A tényállások III/5-ig terjednek.

A fenti megjelölést követő 2. bekezdés kiegészítendő azzal, hogy III. r. vádlott a megismételt eljárás során elismerte munkáltatói igazolások valótlanágát.

203. oldal alulról 2. bekezdésben feltüntetendő, hogy 2003. november 11-ei az írásbeli vallomása az I. r. vádlottnak.

205. oldalon: ...-t illetően a „nevezett” szóhasználat mellőzendő.

220. oldalon 86. számnál: kiegészítendő I. r. vádlott nevét illetően, hogy általa felhasznált, de általa nem tudottan hamis illetékbélyegekkkel kapcsolatosan tehetőek megállapítások.

221. oldalon: ... tanú vallomásánál az idézett szövegben a „jártak” kifejezés a helytálló. ... tanú nyilatkozatánál „az I. r. ezért vett igénybe mindenféle segítséget”.

A 221. oldal lap aljától mellőzendő „A bíróság a bizonyítékokat mérlegelve” kezdetű rész a 222. oldal „I. r. vádlotti vallomás” részig, hiszen a korábbi II. r. vádlottra jogerős felmentő rendelkezés született az alapeljárásban.

A 222. oldal 1. bekezdésének utolsó mondata az előbbiek okán szintén mellőzendő.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helytállóan vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére.

Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán a felmentésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethetnek (Be. 352. § (1) és (3) bekezdéseiből következőleg).

A másodfokú bíróság megállapítja, hogy a törvényszék körültekintően vizsgálta, miszerint a terheltek cselekményeinek minősítésénél és az alkalmazandó joghátrányok szempontjából az elkövetéskor vagy az elbíráláskor irányadó büntető anyagi jogi szabályok biztosítják-e a kedvezőbb döntés lehetőségét.

Az ítéletábra egyetértett abban a törvényszékkel, hogy I. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottakra az elbíráláskori, míg XII. r., továbbá XV. r. vádlottakra az elkövetéskori büntető törvény rendelkezéseit alkalmazta.

Ellentétben azonban az elsőfokú bíróság álláspontjával III. r., valamint XX. r. vádlottak esetében a Btk. 2. § (1) bekezdéséből következőleg az 1978. évi IV. törvényt kell alkalmazni.

Amikor az első fokon eljáró törvényszék a 2012. évi C. törvény (Btk.) alkalmazhatóságának lehetőségét elemezte, helyesen tért ki az adott bűncselekmények büntetési tételkeretére, a büntetés kiszabására vonatkozó szabályokra, így különösen a halmazati büntetés szabályaira, valamint a középértékre, majd szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezésekre.

Nem értett egyet ugyanakkor azzal az ítélőtábla a cselekmények elkövetési idejét figyelembe véve, hogy a házi őrizet jogintézményét érintő jogi szabályozásnak a változása adott ügyben megalapozhatja a Btk. 2. § (2) bekezdésében foglalt alkalmazását.

Azon vádlottak esetében, akik házi őrizetben voltak, valóban az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény a házi őrizet intézményéből adódó beszámítást még nem ismerte. A házi őrizet jogintézményének helyesen 2003. július 1-ei (első fokú ítélet 249. oldal) hatályba lépését követően azonban az ügyben több vádlott is házi őrizetbe került.

Amikor a Be. lehetővé tette kényszerintézkedésként a házi őrizet elrendelését, az 1978. évi IV. törvény egyidejűleg, azaz 2003. július 1. napjával kezdődő hatállyal - ennek anyagi jogi vonzataként - rendelkezett a házi őrizetben töltött idő beszámításáról.

Ebből következően mindazon ügyekben, amelyekben a terhelt házi őrizetét elrendelték, elbíráláskor szükségképpen irányadó volt az 1978. évi IV. törvény módosított - a házi őrizet beszámításáról rendelkező - 99. §-a is.

A büntető törvény időbeli hatályát szabályozó Btk. 2. §-ában írt rendelkezés a bűncselekmény elbírálására vonatkozóan rendezi azt, hogy mikor kell az új büntető törvényt visszaható hatállyal alkalmazni. A bűncselekmény elbírálásától elkülönülő kérdés, hogy az elbírálás eredményeként kiszabott büntetésbe annak végrehajtása során a büntetőeljárás folyamatában alkalmazott mely kényszerintézkedés időtartama és miként számítható be.

A házi őrizet beszámítására vonatkozó rendelkezés - azaz az 1978. évi IV. törvény módosított 99. §-ának - alkalmazása tehát nem azt jelenti, hogy a cselekményt a bíróság a következetes bírói gyakorlattal ellentétes módon az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezések vegyített alkalmazásával bírálja el.

Ebből következően a bűncselekmény érdemi elbírálásától függetlenül kell a bíróságnak arról döntenie, hogy helye van-e az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításának a kiszabott büntetésbe, és ha igen, milyen módon. Ennél a döntésnél a kényszerintézkedés - jelen esetben a házi őrizet - jogintézményének bevezetését követően irányadó anyagi jogi szabályokat kell megfelelően alkalmazni (EBH 2013.B.5.).

III. r. vádlottat az ügyészség (II. vád) többek között 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdése szerinti adócsalás büntetével, továbbá 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés szerinti adócsalás büntetével, mint bűnsegédet, míg

XX. r. vádlottat 2 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdése és (3) bekezdése szerinti adócsalás büntetével, mint bűnsegédet vádolta.

Az elsőfokú bíróság a III. r. és a XX. r. vádlottak esetében is a 2012. évi C. törvényt látta alkalmazhatónak.

Az adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1), (3) bekezdése) büntetési tételét (1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés büntetés) a költségvetési csalás büntette (Btk. 396. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pontja) büntetési tételével egybevetve (1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés büntetés) arra a következtetésre jutott a törvényszék, hogy ez önmagában az elbíráláskor hatályban lévő Btk. alkalmazását nem zárja ki.

Amennyiben nincs egyéb eltérés a két büntető törvény között, akkor a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjának kedvezőbb meghatározása folytán a hatályos büntető törvény az enyhébb elbírálhatóság lehetőségét biztosítja.

Az ítéletábra álláspontja szerint III. r. és XX. r. vádlottak adóelvonó cselekvéseinek helyes minősítése 2 rb. - 2 rb. az adóbevételek jelentős (1978. évi IV. törvény 138/A. § c/ pont: 2 millió forintot meghaladó, de 50 millió forintot meg nem haladó) mértékben csökkentő adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései) azzal, hogy III. és a XX. r. vádlott azt bűnsegédként követte el, kivéve 1 rb. cselekményt, melyet a III. r. vádlott tettesként valósított meg (II. vádat illetően 3.1. tényálláspont).

Az ítéletábra a következő szempontokat értékelve foglalt állást az időbeli hatály kérdésében:

Az üzletszerű elkövetés az elkövetéskori Btk. (1978. évi IV. törvény) szerint az adócsalás körében nem képezett minősítő körülményt, míg az elbíráláskor a költségvetési csalás esetében már igen. Az ítéletábra erre figyelemmel azt állapította meg, hogy a III. r. és a XX. r. vádlottak adóelvonással végrehajtott cselekvése a hatályos Btk. alapján a 396. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő (jelentős vagyoni hátrányt okozó üzletszerűen elkövetett) költségvetési csalás büntettének minősülne, amelynek büntetési tétele 2-től 8 évig terjedő szabadságvesztés.

A költségvetési csalás törvényi tényállásán belül értékelésre kerülő különböző elkövetési magatartások törvényi egységet alkotnak és a folytatólágosság megállapításának nincs helye.

A korábbi és a hatályos büntető törvény azonos tartalmú fogalma szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik (1978. évi IV. törvény 137. § 9. pontja, hatályos Btk. 459. § 28. pont).

Nem kétséges, hogy a folytatólágos elkövetés megállapítása nem azonos az üzletszerű elkövetéssel, vagyis az előbbiből nem feltétlenül következik az utóbbi (pld. a tolvaj pusztán bosszúból lopja meg többszörösen haragosát). Az adóelvonással megvalósuló, a

folytatólagos elkövetés ismérveit hordozó végrehajtás esetén viszont már igencsak szorossá válik a folytatólagosság, illetőleg a hatályos törvényi szabályozás körében az egyébkénti folytatólagosság és az üzletszerűség kapcsolódása, mivel aki az adót - ide nem értve az egyszerű késedelmet - szándékoltnak nem vallja be, az nem is akarja megfizetni, vagyis egyértelműen haszonszerzésre törekszik (95.BKv. III. pontja). Ha az adóelvonás a részéről ismétlődik, különösen ha az ismétlődés többszörös, akkor a rendszeres haszonszerzésre törekvés tetten érhető.

Mind az adócsalás folytatólagosan elkövetett bűncselekmény egységébe, mind pedig a törvényi egység különös eseteként szabályozott költségvetési csalásba - bár ez utóbbi bűncselekménybe nem szükségképpen - önmagukban bűncselekményt képező és a törvényi egységi konstrukció hiányában egymással egyébként valóságos anyagi halmazatban álló bűncselekmények tartozhatnak. Az a körülmény pedig, hogy a törvény rendelkezése folytán a több, egymással valódi anyagi halmazatban álló bűncselekményt 1 rendbeli bűncselekményként kell értékelni, nem vezethet oda, hogy a mesterségesen kialakított 1 rendbeli bűncselekményre figyelemmel - rendszerint több bűncselekmény elkövetését igénylő - az üzletszerűség megállapítására nem kerülhet sor.

A hatályos Btk-ban nincs a költségvetési csaláshoz hasonló jellegű bűncselekmény, mert a törvényhozó ideális célja az volt, hogy minden olyan büntetendő magatartást, amely a legszélesebb körben meghatározott költségvetés legtagabban megjelölt vagyoni sérelmével járhat, a költségvetési csalás tényállásába illessze.

Tény, hogy a költségvetési csalás tényállása ún. összefoglalt bűncselekmény. Olyan törvényi egység, amely akár egymással össze nem függő bűncselekményeket olvaszt egyetlen bűncselekmény tényállásába. Ennél fogva nem kizárt a bűncselekmény - egységként - értékelése az egyébként térben és időben is elkülönülten végrehajtott cselekményeknek. Az ilyen önmagukban is bűncselekmény megállapítását eredményező - valódi anyagi halmazatszerű - részselekmények alapját képezhetik a több ugyanolyan bűncselekmény megállapításának az üzletszerű elkövetés fogalmában (Kúria Bfv.II.1.549/2013/11. sz. határozat).

Nem kizárt az sem, hogy egyetlen bűncselekmény alapozza meg az üzletszerűséget, feltéve, hogy az elkövető rendszeres haszonszerzésre törekedve több bűncselekmény elkövetését határozta el (BH.2011.92.).

A költségvetési csalásba illeszkedő, haszonszerzésre törekvő elkövetés többszöri ismétlődés mellett üzletszerűen elkövetettnek minősíthető.

Az ítélőtábla az előbbieket alapján azt állapította meg, hogy a hatályos büntető törvény nem biztosítja az enyhébb elbírálás lehetőségét a III. és XX. r. vádlottak adóelvonással megvalósuló cselekvősségeinél, hanem éppen ellenkezőleg. A szerint az érintett vádlottak cselekménye súlyosabban bírálendő el, ezért jelen ügyben mind a III. r., mind a XX. r. vádlott vonatkozásában az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazásának van helye.

Fentiekből következőleg, ha az elkövetéskori és elbíráláskori törvény összevetésével a büntetési tétel szigorúbbá vált, akkor nincs is tovább vizsgálendő kérdés, bár jelen ügyben az elkövetési időpontokat figyelembe véve megjegyzendő (III. r. vádlottnál 2000-től 2003. januárral bezárólag, XX. r. vádlottnál 2000. év első félévéig), hogy a III. és XX. r. vádlottakra az 1978. évi IV. törvény általános részi rendelkezései több vonatkozásban is hátrányosabbak a jelenleg hatályos szabályozásnál.

Az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés e) pontja 2003. március 1-ei módosításáig kimondta, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra, aki a 3 évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követte el.

A büntetés enyhítése körében az 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pontja értelmében 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés helyett legkevesebb 6 hónapi szabadságvesztést lehet kiszabni. Előbbi törvényhely (5) bekezdése szerint bűnhalmazat esetén a büntetés a (2) bekezdés alapján csak különös méltánylást érdemlő esetben enyhíthető.

Az 1978. évi IV. törvény 89. § (3) bekezdése alapján a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés 2 évtől 5 évig terjedő próbaidőre függeszthető fel.

A büntető törvény időbeli hatályának a III. és XX. r. vádlottakra történő alkalmazásával kapcsolatosan az ítéletábra álláspontjának helyességét a BH. 2015.1. számú eseti döntésben rögzítettek is alátámasztják, vagyis: „A büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Az új büntető törvény alkalmazását a cselekmény enyhébb elbírálásának lehetősége nyithatja meg. A feltételes szabadságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezések ellenére sem állapítható meg az enyhébb elbírálás lehetősége, ha a vád tárgyát képező bűncselekmény az új törvény szerint 1 rb. helyett többrendbelinek minősülne, s a bűncselekményre előírt különös részi büntetési tétel 3 évről 5 évre szigorodik (1978. évi IV. törvény 2.§).” (BH.2015.1.sz. I.)

A BH.2006.173. számú eseti döntésben megfogalmazottak már részben meghaladottá váltak, de azon megállapítása, hogy: „az elbíráláskor hatályban lévő törvény szerinti minősítéshez tartozó - büntetési tételben kifejezésre jutó - súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazhatósága mellett a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb lehetősége összehatásában nem jelenti a cselekmény enyhébb elbírálását” - jelenleg is irányadónak tekintendő.

Más irányból is megközelíthető annak eldöntése, hogy III. r. és XX. r. vádlottak esetében az elkövetéskori, vagy az elbíráláskori büntető törvény rendelkezései alkalmazandók-e.

Az érintett vádlottak adóelvonással kapcsolatos cselekvéseinek megvalósításakor, az adócsalásnál az üzletszerűség nem szerepelt minősítő körülményként. Kérdésként merülhet fel így, hogy vajon a Btk. 2. §-a kiterjed-e erre az esetre, amikor is az elkövetéskor üzletszerűség, mint minősítő körülmény nem került meghatározásra, ilyen minősített eset nem létezett, ugyanakkor az elbíráláskori törvény a terhelt adóelvonással végrehajtott magatartásai kapcsán az üzletszerű elkövetés folytán az adott minősített eset megállapítását kötelezően előírja.

A kérdést a Btk. 1. §-ának felhívásával lehet megválaszolni, melynek eredményeként nem lehet vitás az elkövetéskori büntető törvény alkalmazása a III. és XX. r. vádlottak esetében.

A Btk. 1. §-ának (1) bekezdése kimondja:

„Az elkövető büntetőjogi felelősségét csak olyan cselekmény miatt lehet megállapítani, amelyet - a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmények kivételével - a törvény az elkövetés idején büntetni rendelt.”

Az ítélőtábla álláspontja szerint előbbiekből következik, hogy az elkövetéskori törvényt kell alkalmazni a Btk. 1. §-a alapján ha a törvény a maga teljességében nem tartalmazza a tilalmazott magatartást, hiszen a terhelt így nem ismerhette meg, hogy milyen bűncselekményt fog elkövetni, vagyis a nullum crimen sine lege elve érvényesül.

A III. és XX. r. vádlottak esetében az 1978. évi IV. törvény rendelkezéseinek alkalmazása kapcsán a pénzmellékbüntetés kérdésével is szükséges foglalkozni.

A pénzmellékbüntetés alkalmazhatósága 2010. május 1. napjával megszűnt.

A 2009. évi LXXX. törvény 2010. május 1. napjától kezdődő hatállyal valóban hatályon kívül helyezte az 1978. évi IV. törvény pénzmellékbüntetésre vonatkozó rendelkezéseit. Egyidejűleg azonban az 1978. évi IV. törvény pénzbüntetésre vonatkozó 51. §-ának (2) bekezdésébe beiktatta, hogy akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélnék és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, pénzbüntetésre is kell ítélni.

Ennek figyelembe vételével tehát nem a Btk. 1. § (2) bekezdésében rögzített esetről van szó, amikor is bűncselekmény elkövetése miatt nem lehet olyan büntetést kiszabni vagy intézkedést alkalmazni, amelyről törvény az elkövetés - vagy a 2. § (2) bekezdés alkalmazása esetén az elbírálás - idején nem rendelkezett.

Kétségtelen, hogy a Btk. 2010. május 1. napjától kezdődően hatályos rendelkezései között már nem szerepel kiszabható mellékbüntetésként a pénzmellékbüntetés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy abban az esetben, ha a főszabálynak megfelelően a bűncselekmény elbírálására az elkövetéskor hatályos rendelkezések alapján került sor, pénzmellékbüntetés a korábbi törvényi rendelkezéseknek megfelelően ne lenne alkalmazható. (BH.2012.187.II., BH.2012.139.)

A folytatólagosan elkövetett cselekmények minősítésénél az ítélőtábla a következőkre mutat rá:

A Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében (1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdés) folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére rövid időközönként többször követ el.

„Nem lehet pontosan meghatározni, milyen hosszú időköz tekinthető még két cselekmény között rövidnek. A bírói gyakorlat szerint egy-két hónap, de akár több hónapos időköz sem zárja ki a folytatóságosság megállapítását, de minél hosszabb a két részecselekmény között eltelt idő, annál valószínűbb, hogy az elkövető nem egységes elhatározással valósította meg azokat, tehát a folytatóságosságnak ez a feltétele hiányzik." (Büntető Jog Kommentár a gyakorlat számára HVG-Orac Lap- és Könyvkiadó Kft., szerkesztő: Dr. Kónya István.)

Az egységes elhatározás - lásd folytatóságosság elkövetés ismérvei - a tényállás VI/a),b) pontjában rögzítettek szerint XV. r. vádlottnál egyértelműen megállapítható, hiszen 2000-ben a hamis illetékbélyegeket felhasználás céljából szerezte meg, és azokat fel is használta három alkalommal 2000. november 22. és 2001. szeptember 4-e között 10 hónapon belül.

A természetes egységet, illetve a törvényi egységet (folytatóságosság) alkotó cselekmények egységes jogi értékelést vonnak maguk után; a minősítés ilyenkor általában a legsúlyosabban fenyegetett, illetve a hátrányosabb következményekkel járó részecselekményhez igazodik; (Kúria 40.BKv.)

Az egységes értékelésnek a cselekmény megnevezéséből is ki kell tűnnie, ezért a befejezettkénti minősítés mellett felesleges és félrevezető a „részbeni” kísérletre; a kísérletkénti minősítés mellett pedig a „részbeni” befejezettségre való utalás, továbbá hasonló okból ugyancsak mellőzendő a „részbeni” tettesség, társtettesség, bűnsegély feltüntetése a cselekmény megnevezésében (BH.1993.72.).

Egyes részecselekmények kísérleti szakban maradása, illetve részesként történt megvalósítása a büntetés kiszabása során értékelendő (Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára, HVG-Orac, szerkesztő: dr. Kónya István).

A részesség járulékos jellegéből következik továbbá: több tettes által elkövetett több alapcselekmény esetén a részesi elkövető (pld. felbujtó) személyének azonossága az ő vonatkozásában akkor sem eredményez folytatóságosságot, ha egyébként az alapcselekmények rövid időközben elkövetettek, a részesi (pld. felbujtó) akarat elhatározás egységes és a sértett személye is azonos; a részes bűncselekményeinek rendbelisége és minősítése a tettesi alapcselekményekhez igazodik (BH.2011.123., Kúria 3/2011.(X.14.)BJE határozat).

Az ítéletábra hivatkozva a Kúria 3/2011. Büntető jogegységi határozatára, szükségesnek véli kiemelni a jogegységi határozatból a következőket:

A részes büntetőjogi felelősségének a megállapításához elégséges annak a rögzítése, hogy a tettes magatartása valamely bűncselekmény törvényi tényállását kimeríti és a részes a tettel szándékegységben jár el (BH. 1998. évi 110. sz. jogeset).

Az 1978. évi IV. tv. 12. §-ának (2) bekezdéséből ( Btk. 6. § (2) bekezdése) egyértelmű: kizárólag ugyanannak az elkövetőnek több ugyanolyan bűncselekménye értékelhető a folytatóságosság folytán egy bűncselekményként. A gyakorlatban előforduló azokban az esetekben tehát, amikor a részesi cselekmények több tettes (társtettes) által egymástól függetlenül elkövetett egy-egy ugyanolyan törvényi tényállás alá eső bűncselekményhez

kapcsolódnak, - azaz, amikor az egyedüli felbujtó akár azonos, akár különböző alkalmakkor több tettest bír rá arra, hogy egy-egy ugyanolyan bűncselekményt kövessen el, illetőleg a bűnsegéd, a pszichikai vagy fizikai segítő magatartásával különböző tettesek által végrehajtott egy-egy ugyanolyan bűncselekmény elkövetését mozdítja elő - a különböző tettesi bűncselekmények folytatólágossága fogalmilag kizárt (BH. 1977. évi 523. sz. jogeset).

Nincs jelentősége ebből a szempontból annak, hogy a tettesek (társtettesek) által elkövetett ezeknek a bűncselekményeknek a sértettje azonos, és a bűncselekmények rövid időközökkel elkövetettek. A részesi elkövető felelősségének a részesség járulékosága folytán - az előzőekben kifejtett elvek szerint - a tettesi alapcselekmény jogi minősítése határt szab.

Minthogy a különböző tettesek egy-egy ugyanolyan bűncselekménye sem vonható a folytatólágosság körébe, nem értékelhető folytatólágos bűncselekmény-egységként, a részesnek ezen tettesek nem folytatólágos alapcselekményéhez kapcsolódó cselekvősége sem, függetlenül attól, hogy a részes akarat-elhatározása egyébként egységes volt, a tettesi alapcselekmények és a részesi magatartások rövid időszakon belül történtek, továbbá attól is, hogy az alapcselekmények sértettje is azonos.

A részesi bűncselekmény jogi minősítése - a rendbelisége is - a tettesi alapcselekmény(ek)hez igazodik (BH. 2000. évi 186. sz. jogeset).

Az ügyben hamis magánokiratok felhasználására is sor került, melyeknél nem lehetett figyelmen kívül hagyni a Kúria 36.BK. véleményében foglaltakat, vagyis a hamis magánokirat felhasználása folytatólágosan elkövetett, ha hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának, vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel és a folytatólágosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.

A folytatólágosan elkövetett cselekmények elévülése kapcsán az I. r. vádlott felvetésére pedig utalni szükséges arra, hogy a folytatólágos cselekmények elévülése akkor kezdődik, amikor az utolsó részcselekményt elkövették. Ebből következően az I. r. vádlott által folytatólágosan elkövetett bélyeghamisítás büntette bűncselekmény nem évült el. (Kúria 31.BK.véleménye)

A Kúria 61.BK. véleményének

1/.pontja rendelkezik arról, hogy a bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a 2012. évi C. törvény Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni.

a 2/.pontja rögzíti, hogy a bűncselekmény megnevezése mellett a rendelkező részben - az 1998. évi XIX. törvény 258. §-a (2) bekezdése d) pontjának megfelelően - a 2012. évi C. törvény Általános Részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket is fel kell tüntetni: meg kell jelölni, hogy a bűncselekmény büntett vagy vétség, továbbá utalni kell a folytatólágos elkövetésre, valamint az elkövetői és az elkövetési alakzatra.

Fentiekből, illetőleg a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontjából következőleg az ítélet rendelkező részében a minősítő körülményeket szövegesen nem kell feltüntetni. (Ez a III., IV., X., XI. r. vádlottak cselekményeit érinti.)

A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja (1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pontja) szerinti intellektuális közokirat-hamisítás büntette közvetett tettességgel, annak a tévedésben lévő hivatalos személynek a cselekvőségével valósul meg, akinek ügykörébe a közokirat kiállítása tartozik. Ezt a törvény sui generis bűncselekmény alakzatként szabályozza.

III. r. vádlott fordult I. r. vádlotthoz a II. váddal érintett 1. tényálláspontban megjelölt ingatlanok adásvételi szerződéseivel kapcsolatban.

A büntető jogellenes megoldást az I. r. vádlott alakította ki, a valótlan adásvételi szerződéseket szerkesztette, ellenjegyezte, az érintett ingatlanok tulajdonjog-változásának a ... Közzeti Földhivatalnál történő bejegyeztetését intézte.

E megoldás kivitelezéséhez III. r. vádlott - az ügyvéd megbízásával, a valótlan tartalmú dokumentumok aláírásával - fizikai és pszichikai segítséget is nyújtott.

Így az I. r. vádlott tettesi büntetőjogi felelősséggel, míg III. r. vádlott bűnsegédi büntetőjogi felelősséggel tartozik (BH.2012.4.).

Az elsőfokú bíróság álláspontjához képest - 2 rb bélyeghamisítás büntette, melyből 1 rb folytatólagosan megvalósított - az ítéletábra eltérően, bélyeghamisítással kapcsolatos cselekvőségét XV. r. vádlottnak egységesen 1 rb folytatólagosan elkövetett bélyeghamisítás büntettének minősítette.

Ennek folytán a harmadfokú bírósági eljárásra indokolt kitérni.

A harmadfokú bírósági eljárás szabályait a Kúria 1.BK véleménye B/II. szám alatt értelmezi. Úgy foglalt állást, hogy a büntetőeljárási törvény nem fellebbezési okot, hanem egy olyan eljárásjogi helyzetet szabályoz, amelynek bekövetkezése esetén a harmadfokú eljárás lehetősége biztosított.

Véleményében kizártnak tartotta azonban a fellebbezés lehetőségét akkor, amikor a másodfokú bíróság az első fokon felmentett vádlott esetében az eljárást megszünteti, vagy a megszüntetett eljárás esetén a vádlottat - a kényszergyógykezelés elrendelésétől eltekintve - felmenti, mert ezekben az esetekben eltérő okból ugyan, de tartalmilag nem kerül sor bűnösség megállapítására. Leszögezte azt is, hogy nyilvánvalóan nincs helye harmadfokú eljárásnak, ha a másodfokú bíróság ügydöntő határozata nem tartalmaz a bűnösség körében eltérő rendelkezést.

Értelemszerűen nincs helye harmadfokú eljárásnak, ha a vád tárgyává tett tények teljes körű értékelése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő rendelkezése minősítésbeli tévedésen alapszik - pl. az alaki halmazat látszólagosságát megállapítva a cselekmény egységes minősítése helyett felment, - a másodfokú bíróság pedig - valóságos alaki halmazat megállapítását látta szükségesnek - a cselekmény törvényes minősítése helyett bűnösséget állapít meg abban a körben, amelyben az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezést hozott.

A csupán a jogi minősítés körébe tartozó eltérő jogi értékelés a harmadfokú eljárás lefolytatását nem alapozza meg.

Az ítélet tábla a vád tárgyává tett tények teljes körű értékelése mellett a XV. r. vádlott cselekményeinél a törvényes minősítést alkalmazta, mely nem teremti meg a harmadfokú eljárás lehetőségét. (IH.2013. évi 135. sz. jogeset, BH.2014.44., Debreceni Ítélet tábla Bhar.I.115/2010/4. sz. határozata.)

Természetesen az ítélet táblának az előbbiekből következően külön felmentő rendelkezést nem kellett hoznia 1 rb bélyeghamisítás büntette vonatkozásában.

Az eddig részletezett szempontok egybevetésével változtatta meg az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlottak egyes cselekményeinek megnevezését, minősítését illetően a rendelkező részben foglaltak szerint.

Az előbbiektől okán szükségessé vált az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását is pontosítani a terheltek cselekményeinek jogi minősítését illetően az alábbiaknak megfelelően:

**I. r. vádlott** cselekményeit a törvényszék kifogástalanul minősítette, bélyeghamisítási cselekményénél azonban az I/1. tényálláspont mellett az I/1.a. és b., továbbá II. tényálláspont is feltüntetendő. A közokirat-hamisítás büntette bűncselekményénél a II. vád 1. tényálláspont megjelölése a helytálló. Elkövetési idő: 1999. június 2-től 2003. szeptember 11. (I/4. tényálláspont).

Az ítélet tábla

**III. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként, bünszövetségben elkövetett bélyeghamisítás büntette (1978. évi IV. törvény 307. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja), (III/1. és 2. tényálláspont)

19 rb magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §), (III/2-5. tényálláspontok)

1 rb felbujtóként elkövetett jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette (1978. évi IV. törvény 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja), (II. vád 1. tényállási pontja)

1 rb az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései), (II. vád 3.1. tényálláspontja)

1 rb az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő bűnszövetségben elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései), (II. vád 2. tényálláspontja)

2 rb bűnszövetségben elkövetett közokirat-hamisítás büntette (1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pontja)-ként nevezi meg (II. vád 1. tényálláspontja).

Cselekményeinek elkövetési ideje 2000-2003. január 31.

**IV. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként bünszövetségben elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja),

1 rb folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),  
22 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

A bélyeghamisítási cselekménynél a III/2. tényálláspont megjelölése elírás folytán mellőzendő.

**X. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként, bünszövetségben, különösen nagy értékű bélyegre elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a), b) pontjai),  
1 rb folytatólagosan, bűnsegédként, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérlete (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),  
139 rb bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, melyből 12 rb folytatólagosan elkövetett (Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

A bélyeghamisítási cselekménynél a III/1. tényálláspont is feltüntetendő.

A hamis magánokirat felhasználása vétségénél a 12 rb. folytatólagosan elkövetett cselekmény V/1. tényálláspontonál öt eset, V/2. tényálláspontonál négy eset, V/3. tényálláspontonál egy eset és V/4. tényálláspontonál két eset.

A másodfokú bíróság

**XI. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan, társtettesként, bünszövetségben, különösen nagy értékű bélyegre elkövetett bélyeghamisítás büntette (Btk. 391. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a), b) pontjai),  
1 rb folytatólagosan, bűnsegédként, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérlete (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pontja és (5) bekezdés b) pontja),  
123 rb bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, melyből 12 rb folytatólagosan elkövetett ( Btk. 345. §)-ként nevezi meg.

A bélyeghamisítási cselekménynél a III/1. tényálláspont is feltüntetendő.

A hamis magánokirat felhasználása vétségénél a 12 rb. folytatólagosan elkövetett cselekmény V/1. tényálláspontonál öt eset, V/2. tényálláspontonál négy eset, V/3. tényálláspontonál egy eset és V/4. tényálláspontonál két eset.

**XV. r. vádlott** cselekményeit

1 rb folytatólagosan elkövetett bélyeghamisítás büntetteként (1978. évi IV. törvény 307. § (2) bekezdés) minősíti. (VI/a., b.) tényálláspontok).

**XX. r. vádlott** cselekményeit

2 rb az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteként (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdései) nevezi meg (II. vád 3.1. és 3.2. tényálláspontjai).

Az első fokon eljáró bíróság kimerítően számba vette a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a büntetés kiszabása körében irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket.

A 2012. évi C. törvény rendelkezéseinek (Btk.) alkalmazásával I. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottak esetében túlnyomórészt helyesen választotta meg a büntetési nemeket a Btk. 79. §-a és 80. §-a felhívásával.

A szabadságvesztés büntetések kiszabására helytállóan a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontja, 35. § (1) bekezdése, 36. § és 81. § alapján került sor, a végrehajtási fokozat meghatározása pedig a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontján alapul.

IV. r. vádlottnál az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazása indokolt.

Az I. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottak terhére rótt egyes bűncselekményekre meghatározott elévülési időt jóval meghaladó időmúlást azonban az ítélet tábla olyan rendkívül jelentős enyhítő körülményként látta értékelhetőnek, mely alapot teremtett a Btk. 82. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pontjában megjelölt enyhítő szakasz alkalmazására és így az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetések enyhítésére a belső arányosság elvét is szolgáló.

Ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával az ítélet tábla egyben a kiszabott szabadságvesztés büntetések próbaidőre történő felfüggesztésére is lehetőséget látott, mivel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető (Btk. 85. § (1) bekezdés).

A próbaidő tartamáról a másodfokú bíróság az I. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottaknál a Btk. 85. § (2) bekezdése szerint döntött.

I. r. vádlott esetében a pénzbüntetés napi tételének összegét mérsékelte az ítélet tábla az ismert vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaira és életvitelére figyelemmel, míg X. r. és XI. r. vádlott vonatkozásában az ítélet tábla úgy ítélte meg, hogy a pénzbüntetés alkalmazásának feltételei hiányoznak, így a bíróság által kiszabott pénzbüntetéseiket mellőzte. (Kúria 25.BK. véleménye)

Ugyancsak mellőzte az ítélet tábla I. r. és X. r. vádlottaknál az ügyvédi foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazását, mivel az a büntetés célján túlmutató hátrányt jelentene a rendkívül jelentős időmúlásra tekintettel.

Miután az I. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottakkal szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására került sor, így értelemszerűen a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzésére kellett sort kerítenie a másodfokú bíróságnak.

Az enyhítés végett bejelentett fellebbezések alaposak, míg az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezése alaptalan.

A fentiekből következően egyúttal a feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés büntetések végrehajtása elrendelésének esetére tekinti megállapítottak a másodfokon eljáró ítélet tábla.

Ahogy a korábbiakban kifejtette az ítéletábra III. r. vádlottat érintően a cselekményei minősítésére és a joghátrányok alkalmazására az 1978. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók.

Az elsőfokú bíróság helytállóan szabott ki a III. r. vádlottal szemben is szabadságvesztés büntetést (1978. évi IV. törvény 38. § (1) bekezdés, 40. § (2) bekezdés, 41. § (1) bekezdés és 85. §) a büntetési célok elérése érdekében a büntetéskiszabási elvekre is figyelemmel (1978. évi IV. törvény 37. § és 83. §).

A rendkívül jelentős időmúlásra tekintettel az ítéletábra azonban lehetőséget látott enyhítő szakasz alkalmazására a III. r. vádlottal szemben (1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdés és (2) bekezdés e/ pontja) és a büntetési tétel 1 éves alsó határánál kisebb, 8 hónapi szabadságvesztés büntetés kiszabására a belső arányosság elvét is szem előtt tartva.

Az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja értelmében az adott szabadságvesztés büntetést börtönben kell végrehajtani.

A III. r. vádlott a terhére rótt bűncselekményeket korábbi felfüggesztett szabadságvesztés büntetési próbaideje alatt követte el és bár a felfüggesztett büntetések végrehajtását nem lehetett elrendelni elévülés folytán, ez nem érintette az 1978. évi IV. törvény 90. § a) pontjában foglalt azon rendelkezést, hogy a büntetés végrehajtása nem függeszthető fel, ha a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követték el, vagyis a III. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének próbaidőre történő felfüggesztését a törvény kizárja.

Az elsőfokú bíróság helyesen szabott ki közügyektől eltiltás mellékbüntetést a III. r. vádlottra, itt az 1978. évi IV. törvény 53-55. §-ai jelölendők meg.

A mellékbüntetés tartamát ugyanakkor az ítéletábrának szükségessé vált mérsékelnie.

A törvényszék kifogástalanul alkalmazott vagyoni hátrányban is megtestesülő joghátrányt a III. r. vádlottal szemben, azonban az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény rendelkezéseinek egységes alkalmazása folytán annak megnevezése a pénzbüntetés helyett pénzmellékbüntetés és a 64-65. §-ok tüntetendőek fel és az összeg leszállítása volt indokolt a rendelkező részben meghatározott mértékre.

Az átváltoztatási kulcs meghatározása az 1978. évi IV. törvény 65. § (2) bekezdésén alapul.

Az enyhítés végett bejelentett fellebbezés alapos, míg az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezése alaptalan.

III. r. vádlott az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés e) pontja alapján nem bocsátható feltételes szabadságra.

Az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött idő beszámításáról az ítéletábra az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdései alapján döntött.

A beszámítás nem csak a szabadságvesztés büntetésre vonatkozik, hanem a pénzmellékbüntetést érintően is érvényes, így az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött idő figyelembe vételével a III. r. vádlott szabadságvesztés büntetése kitöltöttnek, míg pénzmellékbüntetése megfizetettnek tekintendő. (Kúria 53.BK.vélemény)

A fellebbezéssel érintett XV. r. vádlottra kifogástalanul alkalmazta az elsőfokú bíróság az 1978. évi IV. törvényt. A XV. r. vádlott bűnössége folytatólagosan elkövetett bélyeghamisítás bűntettében került megállapításra, mely bűncselekmény 3 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett. Az elkövetési idő 2000. november 22., 2001. június 7., és 2001. szeptember 4.

Látható, hogy a cselekmény elbírálására az elévülési idő többszörösét meghaladó idő után lehetett csak sort keríteni.

Az 1978. évi IV. törvény 71. § (1) bekezdése kimondja:

„Megrovásban kell részesíteni azt, aki a cselekménye társadalomra veszélyességének csekély foka (28. §) vagy csekélyé válása (36. §) miatt nem büntethető.”

Az ítélet arra a meggyőződésre jutott, hogy a fenti törvényhely alkalmazásával a büntetés céljának elérése érdekében elegendő megrovás intézkedés a XV. r. vádlottal szemben, így pénzbüntetését megrovásra enyhítette.

XX. r. vádlottra ahogy a korábbiakban kifejtette az ítélet, az 1978. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók.

A XX. r. vádlott bűnösségének kimondására 2 rb. az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntettében került sor, mely bűncselekmény büntetési tétele 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés.

Az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdés és (2) bekezdés e) pontja szerint a büntetési tétel legkisebb mértékénél enyhébb büntetés kiszabásánál 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés helyett legkevesebb 6 hónapi szabadságvesztést, míg f) pontja szerint 1 évig, 2 évig, 3 évig vagy 5 évig terjedő szabadságvesztés helyett közérdekű munkát vagy pénzbüntetést lehetett kiszabni.

A 87. § (3) bekezdése rögzíti, hogy kísérlet és bűnsegély esetében ha a (2) bekezdés a)-e) pontjai alapján kiszabható büntetés is túl szigorú, a büntetést a (2) bekezdés soron következő pontja alapján kell kiszabni.

A 87. § (5) bekezdése értelmében bűnhalmazat esetén a büntetés a (2) bekezdés alapján csak különös méltánylást érdemlő esetben enyhíthető.

Az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában meghatározott büntetési cél a 83. §-ban megjelölt bünteteskiszabási elvek figyelembe vételével az ítélet álláspontja szerint szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetéssel is elérhető a XX. r. vádlottnál, ezért az ítélet szabadságvesztés büntetését pénzbüntetésre enyhítette.

A pénzbüntetés napi tételeinek számát és az egy napi tétel összegét az 1978. évi IV. törvény 51. §-a alapján határozta meg. Rendelkezett az átváltoztatásról az 52. § felhívásával. Értelmszerűen a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőznie kellett.

XII. r. vádlott csak a bűnügyi költségre jelentett be fellebbezést, mely fellebbezés alapos. A felmentő rendelkezések okán nevezettre nem lehet terhelni a bélyegek megvizsgálása kapcsán keletkezett szakértői vélemények egytizedét, azaz 928.146 Ft-ot, továbbá a védő- és tanúdíjak felét, azaz 122.917 Ft-ot, vagyis a XII. r. vádlott köteles megfizetni 171.450 Ft okmányszakértői díjat, továbbá 122.917 Ft védő- és tanúdíjat. Ez összesen 294.367 Ft bűnügyi költséget jelent.

A fennmaradó bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az összes többi fellebbezéssel érintett vádlott esetében kifogástalanul alkalmazta a törvényszék a Be. 338. § (1) és (3) bekezdéseit, valamint 339. § (1) bekezdését.

A főszabály a vádlottak külön-külön kötelezése a bűnügyi költségre. Egyetemleges kötelezés csak akkor jöhet szóba, ha a bűnügyi költség a bűnösnek kimondott vádlottak szerint nem különíthető el.

Az állam terhén maradt bűnügyi költség összegét azonban az ítéletábrának korrigálnia kellett.

A bűnjelekről való rendelkezés törvényes, csupán néhány helyen leírási hiba folytán kellett pontosítania az ítéletábrának az elsőfokú bíróság ítélet rendelkező részét.

A kifejtettekre tekintettel a Debreceni Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a Be. 372. § (1) bekezdése alapján, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről való rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén és 403. § (5) bekezdésén alapul.

IV. r. vádlott személyi adatainak pontosítása vált szükségessé.

Az ügyben letett óvadékok sorsáról az ítéletábrának a Be. 148. §, illetőleg a 2015. január 1. napján hatályba lépett 11/2014.(XII.13.)IM rendelet 83. pontja, illetőleg 172. és 173. §-ai alapján kell rendelkeznie.

Debrecen, 2015. június 10.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: Az Egri Törvényszék 5.B.474/2012/264. sz. ítélete I. r., III. r IV. r., X. r., XI. r., XV. r., XX. r. vádlottakra az ítéletábra jelen határozatával jogerőre emelkedett és I. r., IV.

r., X. r., XI. r. vádlottak szabadságvesztés büntetésének kivételével végrehajtható, míg XII. r. vádlott esetében a bűnügyi költsége vonatkozásában jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2015. június 10.

. Balla Lajos sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

kiadó